

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/03/2025 16:01
Sayı: E-120.07.03-1604062
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-18522678

Konu : Soru Önergesi (7/19980)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/19980
GK 59

İlgi : 06.12.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1542881 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye ait 7/19980 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/19980) (3 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'YE AİT 7/19980 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüz (DSİ) tarafından 2024 yılında 87 adet sulama işi tamamlanmıştır. Bu işlerin toplam maliyeti 15.868.943.050 TL'dir.

Yapımına devam edilen projeler ile 2025 yılında 56 milyar TL harcanarak, 120 bin hektar alanın, 2026-2028 yıllarını kapsayan 3 yıllık süreçte ise 290 milyar TL harcanarak 480 bin hektar alanın sulamaya hazır hale getirilmesi hedeflenmektedir. 336 adet büyük su işi ile 271 adet küçük su işinin çalışmaları ise devam etmektedir.

Bakanlığımızca tarımda kullanılan suyun etkin kullanımını sağlamak üzere 2007 yılından itibaren bireysel tarla içi modern sulama sistemlerine Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından su kısıtının belirlendiği bölgelerde, Bakanlık kayıt sistemlerinden gelen bilgiler baz alınarak tarım sigortası poliçe primi üzerinden %10 oranında "Su Kısıtı İndirimi" uygulanacaktır.

Bakanlığımızca yürütülmekte olan "Su Verimliliği Seferberliği" kapsamında, "Değişen İklim Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)" yayımlanmıştır. Plan kapsamında tarımsal su kullanım verimliliğini artıran uygulamaların yaygınlaştırılmasıyla sulama randımanının 2030 yılına kadar %60, 2050 yılına kadar %65 seviyesine yükseltilmesi hedeflenmekte olup, tarımsal su verimliliği konusunda 10 adet ulusal strateji ve Tarımsal Su Verimliliği Eylem Planı'nda önümüzdeki 10 yıl için takvimlendirilmiş 26 adet eylem www.suverimliliği.gov.tr internet sitesinden paylaşılmaktadır.

Söz konusu eylemlerin uygulanması ile 2033 yılına kadar;

- Mevcut durumda %32 olan (ülke ortalaması) içme suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının %25 seviyesine indirilmesi
- Mevcut durumda %50 civarında olan tarımsal sulama randımanının %60 seviyelerine yükseltilmesi
- Sanayide temiz üretim tekniklerinin ve su verimliliği tedbirlerinin uygulanması ile %30'ye varan oranlarda su kazanımı sağlanması ve
- Mevcut durumda 150 L olan bireysel günlük su kullanımının 120 L/gün seviyesine indirilmesi hedeflenmektedir.

Kapalı sistemlerle suyun iletilmesi ve dağıtılması, verimli ve modern yöntemlerle sulama yapılması, yağmur suyu ve kullanılmış suların tarımda yeniden kullanılması tarımsal sulama verimliliğini artıran uygulamaların başında gelmektedir. Söz konusu tedbirlerin uygulanmasına ilişkin Bakanlığımızca kapalı sulama sistemlerinin artırılması, tarla içi modern sulama sistemlerinin kullanımına ilişkin destek verilmesi ve çiftçi eğitimlerine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Yer altı sularının her türlü araştırılması, kullanılması ve korunması ile ilgili hususlar 167 sayılı "Yeraltı Suları Hakkında Kanun" ile düzenlenmiştir. 167 sayılı Kanun'a göre; arazisinde yer altı suyu bulunan her vatandaş (sahanın yer altı suyu rezervinin uygun olması, tahsise kapalı olmaması vb. şartlar kaydı ile) bu suyu kullanma hakkına sahiptir. Ancak kullanabileceği miktar, ihtiyaç belgesi kapsamında belirlenmekte ve bu tahsisi aşmaması şartı ile belge düzenlenmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2011 yılında Kanun'da yapılan düzenleme ile ülke genelinde bütün sanayi amaçlı yer altı suyu kuyularına sayaç takma zorunluluğu getirilmiş olup, Konya Kapalı Havzası ile Ergene Havzası'nda ise tüm kullanım amaçları için bu zorunluluk devam etmektedir. Ayrıca, ülkemizde su yönetimi ve özelde kuraklık yönetiminde teknik ve idari tedbirler ilgili kurumlar tarafından alınmakta olup, yeraltı sularını korumak adına DSİ tarafından yer altı suyu suni besleme çalışmaları yapılmaktadır.

Bakanlığımızca iklim değişikliğinin nehir havzaları ölçeğinde su kaynaklarına etkileri tespit edilerek uyum faaliyetleri belirlenmiştir.

İklim değişikliğinin en önemli olumsuz etkilerinden biri olan kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması ve kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi amacıyla ülkemizin tamamında, havza ölçeğinde 25 nehir havzasında "Kuraklık Yönetim Planları" hazırlanmıştır.

Kuraklıkta kriz yerine riskin yönetilmesi için "Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sistemi" nin kurulması çalışmaları 2024 yılında başlamış olup, 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu sistem ile kuraklık öncesinde tarım, içme suyu, turizm ve sanayi gibi su kullanan sektörlere gerekli uyarılar erkenden yapılarak kuraklık zararlarının en aza indirilmesi hedeflenmektedir.

Bununla birlikte; 2023 yılında tamamlanan "Su Kaynaklarında İklim Değişikliğine Uyum Projesi" ile "yağmur suyu hasadı", "gri suyun kullanımı" ve "su fiyatlandırması" faaliyetlerinin bölgelere ve çalışma alanlarına göre değişen uygulama maliyetleri ve uygulama zorlukları gerçek örnekler ile ortaya çıkartılmıştır. Elde edilen sonuçlar ise 30 büyükşehirde bir dizi çalıştay ve eğitim faaliyeti gerçekleştirilerek paylaşılmıştır.

Bakanlığımızca, ülkemizi bekleyen kuraklık ve su kıtlığı riskine karşı, su verimliliği uygulamalarının yaygınlaştırılması ve toplumsal farkındalığın artırılması maksadı ile 31 Ocak 2023 tarihinde "Su Verimliliği Seferberliği" başlatılmıştır. Seferberlik kapsamında kentsel, tarımsal ve endüstriyel kullanımlar başta olmak üzere yüksek su tüketimine sahip sektörlerde suyun verimli ve sürdürülebilir şekilde kullanılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Seferberlik kapsamında kentsel, endüstriyel ve tarımsal su verimliliğinin sağlanmasına ilişkin rehber dokümanlar hazırlanmış olup, www.suverimliliği.gov.tr adresinde tüm sektör temsilcilerinin kullanımına açılmıştır. Tüm sektörlerde su verimliliği bilincinin oluşturulması ve farkındalık oluşturulması maksadı ile eğitim çalışmaları yürütülmektedir.

Kuraklıkla Mücadeleye Yönelik Sulama Altyapısı Projelerinin Finansmanında DSİ Tarafından Kullanılan Uluslararası Fonlara ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

- Türkiye Sulama Modernizasyonu Projesi DSİ tarafından yürütülmekte olup, 2026 yılında uygulanacak projenin Dünya Bankası IBRD Kredisi Miktarı 222,3 milyon Euro, Küresel Çevre Fonu GEF Hibesi Miktarı ise 2 milyon Dolar'dır.
- Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu Projesi Bakanlığımız ve Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olup, 2021-2028 yılları arasında uygulanacak projenin Dünya Bankası IBRD Kredisi Miktarı (Toplam) 111,8 milyon Euro, Dünya Bankası IBRD Kredisi Miktarı (DSİ) 35,769 milyon Euro'dur.
- Türkiye Su Döngüselliliği ve Verimliliğinin Artırılması Projesi DSİ ve İller Bankası A.Ş. (İlbank) tarafından yürütülmekte olup, 2030 yılında uygulanacak projenin Dünya

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bankası IBRD Kredisi Miktarı (DSİ) 320,75 milyon Euro, Dünya Bankası IBRD Kredisi Miktarı (İlbank) 75 milyon Euro'dur.

- Türkiye Taşkın ve Kuraklık Yönetimi Projesi Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olup, 2024-2030 yılları arasında uygulanacak projenin Dünya Bankası IBRD Kredisi Miktarı 559.3 Milyon Euro'dur.
- Türkiye İkinci Sulama Modernizasyonu ve Su Verimliliği Projesi kapsamında Dünya Bankası tarafından yaklaşık 800 milyon Dolar finansman sağlayacak olup, devam eden sulama modernizasyon projesi benzeri seçili alanlarda sulama yenileme işlerini kapsayacaktır.